

ע"פ 6365/15 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 6365/15

לפני: כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין
כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט ע' פוגלמן

המערער: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי תל אביב
מיום 12.08.2015 בת"פ 32571-07-15 שניתן על ידי
השופט ד' רוזן

בשם המערער: עו"ד תמר פרוש

בשם המשיב: עו"ד חלי גראו גלבוע

פסק-דין

המשנה לנשיאה א' רובינשטיין:

א. בהחלטתנו מיום 17.11.15 הובהרה המחלוקת ששררה בין הצדדים כלהלן:

"המחלוקת בתיק זה עניינה פרשנות סעיף 15(ד1) לחוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991, וגדר הספקות הוא האם

עמוד 1

הדיבור "תקופת האשפוז או הטיפול המרביית לא תעלה על תקופת המאסר המרביית" שבסעיף משמעו, כי לבית המשפט שיקול דעת לקבוע את התקופה (כדעת בית המשפט קמא והמשיב) אם לאו (כדעת המדינה).

ב. ביום י"ד בסיון תשע"ו (20.6.16) נתקבל בכנסת חוק טיפול בחולי נפש (תיקון מס' 9), תשע"ו-2016, שזו לשון סעיף 1 בו:

"בחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 15(ד) -

(1) בפסקה (2) -

(א) ברישה, במקום 'לא תעלה על' יבוא 'תהיה';

(ב) בפסקת משנה (א), אחרי 'לפי העניין' יבוא 'ואם הועמד הנאשם לדין לפני בית משפט שלום לפי סעיף 51(א)(1) (ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 - שבע שנים;

(2) אחרי פסקה (2) יבוא:

(2א) על אף האמור בפסקה (2)(א) ו-(ב), שוכנע בית המשפט כי מעשה העבירה בוצע בנסיבות מקילות במיוחד, רשאי הוא, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות בצו כי תקופת האשפוז או הטיפול המרביית תהיה קצרה מתקופת המאסר המרביית"

בהתאם לכך הוחלפה התוספת לחוק, והמעין יעין.

ג. נוכח זאת, סברה המדינה (הודעה מיום 30.6.16) כי אין מקום לברר את שאלת פרשנותו של החוק בנוסחו לפני התיקון או שאלת תחולתו הרטרואקטיבית ביחס לנוסח שקדם, אך לשיטתה ראוי להכריע בכל תיק בהשראת התיקון: "לפיכך, וככל שהמשיב עדיין מאושפז", התבקשה קבלת הערעור והחזרת התיק לבית המשפט קמא להוצאת צו אשפוז חדש במבחני התיקון.

ד. עמדת המשיב (10.7.16) היא כי אין לדון בנושא, שהפך - לשיטתו - כמעט תיאורטי. צוין כי המשיב שוחרר בינתיים (25.11.15) מצו אשפוז בהוראת ועדת פסיכיאטרית, לטיפול מרפאתי. לדעתו פרשנות המשיב טרם התיקון היא הנכונה, וניתן היה לקבוע תקופת אשפוז מרבית. במישור התחולה, מפנה המשיב לסעיפים 3(ב) ו-5(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בהתאמה, לעניין אי החלה רטרואקטיבית של עונש מחמיר, והפעלת חיקוק מקל במקרה של שינוי בדין.

ה. לאחר ששקלנו בדבר, איננו רואים מקום להידרש לפרשנות החוק בטרם התיקון, בערעור שאכן הפך תיאורטי, הן בשל החקיקה החדשה הן בשל שחרור המבקש. עינינו הרואות, כי המחוקק קיבל - מחד גיסא - את עמדת המדינה ביסודה (כפי שהתבטאה בהליכי החקיקה) לגבי הכלל, אך מאידך גיסא קבע חריג בנסיבות מקלות במקרים חריגים, קרי, איפשר גמישות מסוימת אך מוגבלת. בתי המשפט ידונו כמובן בתיקים מכאן ואילך לפי התיקון, או במקרה הצורך ברוחו, ואין צורך להכביר מלים מעבר לכך; וכידוע אין דרכנו לעסוק בערעורים תיאורטיים (ראו ע"א 7175/98 המוסד לביטוח לאומי נ' בר מימון בע"מ (בפירוק) (2001); ע"א 506/88 שפר נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(1) 87, 98-99 (1993)); לא לכך נועדו דברי הפסוק "...יגדיל תורה ויאדיר" (ישעיהו מ"ב, כ"א).

ו. הערעור נמחק.

ניתן היום, ה' בתמוז התשע"ו (11.7.2016).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה
